

N:o 122.

Af Herr C. A. Larsson: Angående återfordrande af medel, som styrelsen öfver Allmänna institutet för döfstumma och blinda från statsverket uppburit, eller ock dyrtids-tillägg för vissa bland institutets lärarepersonal.

Vid 1866 års riksdag begärde Kongl. Maj:t ett tillräckligt anslag för att sätta direktionen öfver Allmänna institutet för döfstumma och blinda i tillfälle att till hela det omfång, hvaraf den dåmera vore mäktig, utveckla sin gagnande verksamhet. — Uti den af direktionen upprättade, af Kongl. Maj:t godkända, staten upptagas löner och arfvoden sålunda:

a) Vid afdelningen för döfstumma:

1 Lärare, lön	3,000.	
1 d:o d:o	2,500.	
2 d:o d:o à 2,000 riksdaler	4,000.	
3 d:o d:o à 1,500 riksdaler	4,500.	
Direktorn, arfvode	500.	
Den lärare, som bestrider presterliga tjenstgöringen, arfvode	500.	
Till öfrigt erforderliga lärare och lärarinnor, öfningslärare, lärareelever, att efter direktionens bepröfvande utgå	7,000.	22,000.

b) Vid afdelningen för blinda:

1 Lärare, lön	2,000.	
1 d:o d:o	1,500.	
1 Lärarinna, lön	1,000.	
1 d:o d:o	500.	
1 Lärare i sång	750.	
1 dito i instrumentalmusik	750.	6,500.

Med öfriga utgiftstitlar slutade staten på en summa af 117,700 R:dr, hvartill direktionen egde af egna medel en tillgång på 31,700, men

begärde statsanslag till fyllande af bristen, som utgjorde 86,000 R:dr, hvaraf skulle användas:

Till underhåll af 143 fri-elever à 250 riksdaler	35,750,
Till löner och arfvoden åt lärare	33,400,
samt till administration och inventarier	16,850,

eller sammanlagdt 86,000 riksdaler. Kongl. Maj:t proponerade dock 1,000 riksdaler mindre, eller 85,000 riksdaler. Häröfver yttrade Stats-Utskottet i sitt utlåtande n:o 66 pag. 63: »Enligt hvad Utskottet inhemtat, har institutet, efter det den nådiga propositionen blifvit afgifven, fått emottaga en donation af omkring 80,000 riksdaler, derå således årliga räntan bör kunna för utgifter påräknas», hemställande alltså Utskottet, att *ordinarie anslaget* till Allmänna institutet för döfstumma och blinda förhöjes från 45,000 till *åttioettusen riksdaler*.

Detta utlåtande blef sedermera af Riksständens bifallet, och den sålunda af Konung och Ständer godkända lönestaten har fortfarande varit till efterrättelse bibehållen.

Man skulle alltså, på goda grunder, kunna föreställa sig att de fast anstälde lärarne skulle få åtnjuta de summor, som Riksdagen åt dem beviljat; men tyvärr! Direktionen har varit af annan mening.

Mot slutet af förra riksdagen erhöll jag en skrifvelse, undertecknad af tio lärare, som deruti anmäla att de icke bekomma de summor, som Riksdagen till löner åt dem anordnat och icke heller blifvit hugnade med det dyrtidstillägg, som kommit andra statens tjenare till del. Under behandlingen af åttonde hufvudtiteln, på förra riksdagen, anmälde jag förhållandet för ecklesiastikministern och fick dennes löfte, att saken skulle rättas utan Riksdagens mellankomst; men då någon ändring icke förspordes, vände jag mig till herrar statsrevisorer, som dock förklarade, »att någon aflöningsstat för institutets tjenstemän icke varit uppgjord; hvilket förhållande revisorerne velat omförmäla». Öfver detta revisorerens utlåtande har styrelsen förklarat sig och dervid anfört: att institutets »tjenstepersonal» antages uteslutande i mån af behof, och direktionen bestämmer den aflöning, hvar och en har att uppbära.

Denna förklaring står dock i den skarpaste motsägelse till ofvan åberopade riksdagsbeslut äfvensom den aflöningsstat, på grund hvaraf Riksdagen lemnar det ordinarie anslaget på 81,000 kronor; men att styrelsen i praktiken handlar på det sätt dess förklaring antyder, detta visar sig af de lönelistor för 1877, hvaraf jag fått utdrag. Af dessa listor styrkes: att den tjensteman, åt hvilken Riksdagen anslagit 3,000 kronor i lön och 500 kronor arfvode, åtnjuter *femtusen* kronor förutom boställsvåning på 7 rum, ehuru han undervisar blott få timmar i veckan och varit i

institutets tjenst ett enda år. Den andre i ordningen njuter 3,500 kronor, ehuru Riksdagen bestämt endast 2,500 jemte 500 arfvode för prest-tjensten. Dessa båda få alltså 2,000 kronor *mera* än Riksdagen anslagit; men ingen skulle kunna tro, att direktionen begår den orättvisan att anskaffa denna summa på bekostnad af de minst lönade tjänstemännen; så är dock förhållandet. Den äldste af de verkliga lärarne, som bort få 2,000 kronor enligt Riksdagens beslut, blef antagen, på sätt statskalendern visar, år 1866, men har aldrig fått mer än 1,600 kronor om året; han har sålunda gått miste om 400 kronor under 11 års tid. Den andre, som bort få 2,000 kronor, har aldrig fått mer än 800 kronor och sålunda gått miste om 1,200 kronor årligen under 8 år. De trenne närmast följande lärarne, antagne 1873, hvilkas statsanslag utgjort 1,500 kronor för hvardera, hafva aldrig fått mera än 1,000 kronor och sålunda tillsammans gått miste om 1,500 kronor årligen. Enahanda summa har innehållits för tvenne lärare å blindafdelningen. Då nu revisörerne icke förordat någon rättelse, återstår ingenting annat än att hos Riksdagen väcka motion om vidtagande af sådana åtgärder, att det ofvan påpekade oskicket icke må för all framtid fortfara, till stort men för en barmhertighetsanstalt sådan som denna. — Med anledning häraf, och då det icke lärer få bero på styrelsen att åt egna favoriter fördubbla lönerna, under det de så kallade arbetsbien icke få mera än hälften eller två tredjedelar af den summa Riksdagen beviljat, föranlåtes jag vördsamt föreslå:

att Riksdagen ville besluta, att alla de medel, som styrelsen öfver Allmänna institutet för döfstumma och blinda från statsverket uppburit, utan att för uppgifvet och af Riksdagen bestämdt ändamål användas, skola från nämnda styrelse återfordras, för att antingen tilldelas de institutets tjänstemän, hvilkas fixa löner förminskats, eller ock statsverket besparas.

Skulle detta senare yrkandet förmå vinna Riksdagens bifall; så tager jag mig friheten föreslå:

att de bland institutets lärarepersonal som, på ofvan nämnda sätt, blifvit beröfvade en icke ringa del af sina löner, måtte tilläggas dyrtidstillägg i likhet med statens öfrige tjänstemän.

Uppljningsvis har jag velat nämna, att lärarne under förra årets fjerde kvartal fått 50 kronor *mera* än under de tre förra kvartalen; men detta härleder sig deraf, att entreprisen å mathållningen förhöjts med omkring 250 kronor, hvadan lärarnes löner härigenom försämrats med cirka 50 kronor, ty före denna tid kostade deras mat endast 200 kronor,

då den nu kostar 1 krona 25 öre per dag. Särskildt beder jag Utskottet taga kännedom om styrelsens skrifvelse till 1866 års Riksdag och fästa uppmärksamheten vid direktionens eget förklarande, att den anser endast sju lärare med fixa löner böra vid döfstumafdelningen anställas, och en viss summa, föreslagen till sju tusen riksdaler, ställas till direktionens disposition att i olika belopp från 500 till 1,200 kronor fördelas till löner eller arfvoden åt det antal lärare och lärarinnor, som ytterligare kunna erfordras. Härigenom anser jag, att så väl Riksdagen som Kongl. Maj:t formligen fastställt de sju lärarnes löner, och allt hvad direktionen ordnat i strid mot riksdagsbeslutet vara ogilt samt böra rättas, ty i motsatt fall skulle Konungens och Riksdagens gemensamma beslut gälla intet, men direktionens egenvilliga disposition af medlen vara oåtkomlig.

C. A. Larsson,
från Östergötland.

Afskrift.

Döfstum-Afdelningen.

Aflöningslista för första kvartalet 1877.

Årligen.			För kvar- talet.		Qvitteras.
Kronor.	ö.		Kronor.	ö.	
5,000	—	Direktorn O. Kyhlberg.	1,250	—	O. Kyhlberg.
3,500	—	Rektorn G. Lindström.	875	—	L. G. Lindström.
1,600	—	Läraren C. K. Ekbohrn.	400	—	C. Kierkegaard Ekbohrn
1,000	—	» E. A. Zotterman.	250	—	E. A. Zotterman.
1,000	—	» A. J. Hagström.	250	—	A. J. Hagström.
1,000	—	» F. S. Nordin.	250	—	Oscar Carlström, enl. fullmakt.
800	—	» C. H. Lindstedt.	200	—	C. H. Lindstedt.
800	—	» C. O. Carlström.	200	—	Oscar Carlström.
1,000	—	» A. Bergman.	250	—	Aug. Bergman.
800	—	» P. A. Borg.	200	—	P. A. Borg.
800	—	» A. Lindberg.	200	—	Alfred Lindberg.
1,000	—	Slöjdläraren J. G. Lindblad.	250	—	J. G. Lindblad.
1,000	—	» G. Rylander.	250	—	G. Rylander.
1,000	—	» J. H. Liljegren.	250	—	J. H. Liljegren.
500	—	» C. A. Carlsson.	125	—	C. A. Carlsson.
900	—	Lärarinnan Emma Anstrin.	225	—	Emma Anstrin.
700	—	» E. A. Kock.	175	—	E. A. Kock.
700	—	» H. Santesson.	175	—	H. Santesson.
700	—	» H. Cederblad.	175	—	H. Cederblad.
600	—	» M. Hoffman.	150	—	M. Hoffman.
800	—	Slöjdlärarinnan E. Blanck.	200	—	Ebba Blanck.
700	—	» G. Schray.	175	—	Gustava Schray.
Summa kronor			6,475	—	

Stockholm den 1 Mars 1877.

C. A. Westerstrand.

Vidimeras ex officio

C. A. Westerstrand.

Att aflöningslistorna för andra och tredje kvartalen 1877 äro qvitterade af samma personer som förestående lista betygar.

Ex officio

C. A. Westerstrand.

Afskrift.

Döfstum-afdelningen.

Aflöningslista för fjerde kvartalet 1877.

Årligen.		För kvar- talet.		Qvitteras.	
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.		
5,000	—	Direktorn O. Kyhlberg.	1,250	—	O. Kyhlberg.
3,500	—	Rektorn G. Lindström.	875	—	L. G. Lindström.
1,800	—	Läraren C. K. Ekbohrn.	450	—	C. Kierkegaard Ekbohrn.
1,200	—	» E. A. Zotterman.	300	—	E. A. Zotterman.
1,200	—	» F. S. Nordin.	300	—	Fr. Nordin.
1,000	—	» C. H. Lindstedt.	250	—	C. H. Lindstedt.
1,000	—	» C. O. Carlström.	250	—	C. H. Lindstedt, enl. fullmakt.
1,200	—	» A. Bergman.	300	—	Fr. Nordin, enl. fullmakt.
1,000	—	» P. A. Borg.	250	—	P. A. Borg.
1,000	—	» A. Lindberg.	250	—	Alfred Lindberg.
800	—	» L. Morian-Petersén.	200	—	Louis Morian-Petersén.
1,000	—	Slöjdläraren J. G. Lindblad.	250	—	J. G. Lindblad.
1,000	—	» G. Rylander.	250	—	G. Rylander.
1,000	—	» J. H. Liljegren.	250	—	J. H. Liljegren.
500	—	» C. A. Carlsson.	125	—	C. A. Carlsson.
1,100	—	Lärarynnan Emma Anstrin.	275	—	Emma Anstrin.
900	—	» E. A. Kock.	225	—	E. A. Kock.
900	—	» H. Santesson.	225	—	H. Santesson.
900	—	» H. Cederblad.	225	—	H. Cederblad.
900	—	» M. Hoffman.	225	—	M. Hoffman.
1,000	—	Arbetsförestånderska E. Blanck.	250	—	Ebba Blanck.
900	—	Slöjdlärarynnan G. Schray.	225	—	Gustafva Schray.
Summa kronor		7,200	—		

Stockholm den 1 December 1877.

C. A. Westerstrand.

Vidimeras ex officio

C. A. Westerstrand.